

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2021

Toimiala: Vapaa-aika

Palvelualue: Liikuntapalvelut

Sopimuksen tarkoitus: Operatiivinen sopimus täydentää toimialan strategista sopimusta. Tässä sopimuksessa määritellään kaupungin strategiasta, strategisten ohjelmien linjauksista sekä liikuntalautakunnan painopisteistä johdetut liikuntapalveluja sitovat tavoitteet.

Sisällys

1	Taloudelliset tavoitteet	2
1.1	Määrärahat	2
2	Resurssien käyttö	2
2.1	Työvoiman käyttö	2
3	Toiminnalliset tavoitteet	3
3.1	Projektit	3
4	Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu	6
4.1	Kaupungin yhteiset tavoitteet	6
4.2	Toimialoitain/palvelualueittain seurattavat tavoitteet	6
5	Tunnusluvut	7
5.1	Tavoitteelliset tunnusluvut	7

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

Käyttötalousosa	TA 2021	TA 2021 muutokset	TA 2021 siirrot	TA 2021 yhteensä	TOT 1-5 2021	Toteutumisennuste	Poikkeama enn./TA yht.	Poikkeama enn./TA yht. %
Liikuntalautakunta								
Toimintatulot	4 045 240	0	0	4 045 240	550 307	2 899 096	-1 146 144	-28,3 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0		%
Toimintamenot	25 223 104	0	0	25 223 104	8 952 874	23 913 296	1 309 808	5,2 %
Toimintakate	-21 177 864	0	0	-21 177 864	-8 402 566	-21 014 200	163 664	-0,8 %

Investointiosa

Liikuntalautakunta								
Investointimenot	200 000	0	0	200 000	0	60 000	140 000	70 %
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	%
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	0	0	0	0	0	0	0	%
Investointien rahavirta	-200 000	0	0	-200 000	0	-60 000	140 000	-70 %

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2019	TOT 2020	TA 2021	TOT 5/2021	Ennuste 2021
Htv	99,0	101,4	102	100,5	102
Palkat ja palkkiot	3 659 802	3 698 574	3 653 661	1 671 995	3 810 000
Sijaistus %	35,9	31,1	31	26,5	
Sairauspoissaolo%	2,2	2,5	2,5	4,1	

3 Toiminnalliset tavoitteet

3.1 Projektit

Hanke	Projekti	Vaihe	Tilanneyhteenveto	Hyötytavoitteet
	Aktivoiva ympäristö ja olosuhteet	Toteutus	Toinen observointi toteutetaan syksyllä 2021. Kerätty data analysoidaan toisen observoinnin jälkeen.	Aktivoivalla ympäristöllä on tulevaisuuden kunnassa korostuva rooli terveyden ja liikunnallisen elämäntavan edistämässä. Liikuntapalvelut etsii uusia kehittämiskonsepteja liikuntaolosuhdeverkon rahoittamiseksi, rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi.
	Asiakastietojen keruu	Toteutus	Koronavirusepidemian aiheuttamien palvelujen ja tilojen sulkujen vuoksi projekti ei edennyt suunnitellusti keväällä 2021. Projektikokonaisuutta arvioidaan syksyllä 2021. Mahdollisuutena on, että asiakastietojenkeruuprojekti keskeytetään ja liikuntapaikkojen käyntitilastointia kehitetään pienempien projektiosakokonaisuuksien kautta.	Asiakastietojen keruu ja seuranta suhteutettuna käytettävissä oleviin tilaresursseihin mahdollistaa paremman tiedolla johtamisen ja toimenpiteiden entistä tehokkaamman kohdentamisen. Järjestelmän tuottamasta tiedosta on hyötyä sisäisenä työkaluna mm. vuoronjaon periaatteiden toteutumisen seurannassa, avustamismäärärahojen kohdentamisessa sekä tarveselvitysprosesseissa.
	Liikkuva aikuinen	Toteutus	Turkulaisten työikäisten liikunnan nykytilakartoituksen tilanne 15.6.2021-liikuntapalveluiden oman toiminnan arviointi: toiminnan tunnusluvut kerätty ja analysoitu-muiden toimialojen liikkumista edistävät toimenpiteet: asiakirja-analyysi liikkumista edistävästä toimenpiteistä OKM:n tuloskorttiajattelun mukaisesti tehty-muiden liikuntatoimijoiden (yksityiset palveluntuottajat, urheiluseurat ja yhdistykset) toiminta: yksityisten liikuntapalveluntuottajien kysely toteutettu ja analysoitu, järjestöinformaation keruu avustus- ja vuoden 2019 seurakyselytiedoista tehty-työpaikkaliikunnan toimenpiteet (opinnäytetyö): kyselytutkimus ja työpaja toteutettu ja analysoitu. Tällä hetkellä työsetetään kartoitukseen perustuvia toimenpide-ehdotuksia sekä selvitetään hankerahoituksen mahdollisuuksia	Liikkuva aikuinen -ohjelman (OKM)toimenpiteiden (liikkuva työelämä ja liikuntaneuvonta) avulla voidaan edistää työikäisen väestön liikunnallista aktiivisuutta. Toimenpiteiden kehittäminen edellyttää hyvää nykytilanteen tuntemista ja eri toimijoiden välisen yhteistyön lisäämistä.

Hanke	Projekti	Vaihe	Tilanneyhteenveto	Hyötytavoitteet
	Liikuntatilojen käytön tehostaminen ja vuorojaon kehittäminen	Toteutus	Keväällä 2021 luotiin pisteytysmalli Impivaaran jalkapallohallin talvikauden vakiovuorojaon tueksi. Uuden pisteytystyökalun luomisprosessi aloitettiin yhdessä turkulaisten voimisteluseurojen kanssa. Tavoitteena on luoda pisteytystyökalu rytmisen ja joukkuevoimistelun vakiovuorojaon tueksi vuodesta 2022 alkaen.	Käyttämättä tai vajaalla käytöllä olevien liikuntatilojen varauksiin puuttamalla säästetään investointikustannuksissa. Vuorojakoprosessin tehostaminen mm. digitaalisesti ja toimintamallin avaaminen sekä vähentää asiakaspalautteen määrää että säästää henkilöstön aikaa. Avoimella ja selkeällä prosessilla taataan toimintavarmuus organisaation sisällä sekä avoimuus ja tasapuolisuus ulospäin.
	Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi. Voimaa Vanhuuteen mentorointi-ohjelma	Toteutus	Ohjelmassa kehitetään ikääntyneiden, yli 75-vuotiaiden terveysliikuntaa ja liikkumista poikkisektorisella yhteistyöllä. Ammattilaisten osaamista kehitetään kaupunkitasoisesti syksyllä 2021 julkaistavalla maksuttomalla verkkokoulutuksella, koskien ikääntyneiden liikuntaa. Voimaa vanhuuteen-hankeelle myönnettiin viimeiselle hankevuodelle (2021) testamenttirahoitusta 60 000 euroa, josta maksetaan sekä toimintakuluja, että projektipäällikön palkkaa. Vuoden 2021 aikana on tavoitteena juurruttaa hyvät toimintamallit pysyvään käyttöön ja samalla uudistaa myös ikääntyneiden liikunnan palvelurakennetta niin, että ne palvelevat myös hankkeen kohderyhmää aikaisempaa paremmin (liikunnan aloittamista tukevat starttiryhvät, sekä uusi KuntoVoitas-tuote). Juurruttamisessa tulee huomioida erityisesti budjetitarpeet, yhteistyön lisääminen mm. hyvinvointitoimialan kanssa ja uudenlaiset palvelun hankintatavat. Koronapandemian vuoksi toimintaa on jouduttu perumaan, mutta tilalla on kokeiltu mm. digitaalisia treenipalveluja, joista tehdään analyysi syksyllä 2021. Ryhmänohjauspalveluiden hankkimista yksityissektorilta kartoitettiin yhdessä hankintapalveluiden kanssa, mutta kriteereitä täyttäviä toimijoita ei löytynyt.	Toimintakykyinen vanhusväestö tukee kunnan elinvoimaisuutta. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset vähenevät, mikäli yli 75-vuotiaita kuntalaisia saadaan säännöllisen liikunnan pariin. Tämä edellyttää tiedon ja osallistumismahdollisuuksien lisäämistä koko kaupungin kattavasti. Seura- yhdistys- ja oppilaitosyhteistyön kautta toimintamuotoja ja liikuntamahdollisuuksia pystytään lisäämään ja kehittämään.

Hanke	Projekti	Vaihe	Tilanneyhteenveto	Hyötytavoitteet
Liikuntapaikka-verkoston päivitys	Palvelusetelimalli lasten liikunta ja harrastustoimintaan (54.)	Suunnittelu	Keväällä 2021 kerättiin aineistoa ja valmisteltiin kahta erillistä harrastamiseen liittyvää kyselyä: Turkulaisten lasten ja nuorten (6-20-vuotiaat) harrastekysely sekä seurakysely. Kyselyt toteutetaan syksyllä 2021. Tämän lisäksi palvelusetelimallia testataan ja mallinnetaan syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana.	Osana avustusjärjestelmän tarkastelua ja mahdollista uudistamista tavoitteena on luoda yksinkertainen ja selkeä palvelusetelimalli tukemaan turkulaisten 6-18-vuotiaiden lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia. Tarkoituksena on myös selvittää, miten palvelusetelimalli edistää lasten ja nuorten liikkumista sekä harrastuksiin osallistumista.
Liikuntapaikka-verkoston päivitys	Liikuntapaikkojen maksuttomuuden rajaaminen (45.)	Toteutus	Hankkeen taloudelliset tavoitteet poistettiin sopeutusohjelmasta syksyllä 2020. Liikuntapaikkojen maksuttomuuden rajaamista ei edistetä aktiivisesti tällä hetkellä. Liikuntapaikkojen hinnoittelumallia kehitetään yhdessä avustusjärjestelmän uudistamisprosessin kanssa liikuntapaikkaverkon kehittämiskokouksien edetessä.	Liikuntaolosuhteiden hinnoitteluperiaatteiden päivityksillä ja maksuttomuuden rajaamisella pystytään vaikuttamaan eri lajien harrastajien entistä tasavertaisempaan kohteluun liikuntapaikkojen käytön näkökulmasta. Liikuntaolosuhteiden käyttömaksuilla on suora vaikutus myös kertyneisiin tuloihin, jotka olisi mahdollista suunnata suoraan liikuntapaikkaverkoston kehittämiseen ja ylläpitoon. Liikuntatilakohtaisesti määritellyt hinnat myös kannustavat käyttäjiä hakemaan vuoroja todelliseen tarpeeseen perustuen tarjoten aiempaa enemmän vapaita vuoroja käytettäväksi. Lisäksi liikuntatilat saadaan tehokkaampaan käyttöön, kun hinnoittelun avulla pystytään ohjaamaan varauksia myös suosittujen ajankohtien ulkopuolelle. Hinnoitteluperiaatteiden muutoksella saattaisi olla positiivinen vaikutus myös yksityisin varoin toteutettavaan liikuntapaikkaverkoston uudistamiseen ja kehittämiseen.

4 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

4.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2021	Palvelualueen toimenpiteet TA 2021
Työ lisää hyvinvointia.	1A Kehitetään työyhteisötaitoja ja johtamista. <ul style="list-style-type: none"> - hyödyntämällä koulutusta - antamalla tukea - luottamalla omiin alaisiin 	- Pyritään parantamaan työpaikan ilmapiiriä vuorovaikutteisella johtamiskulttuurilla. - Työmäärien ollessa korkeita pyritään tehokkaammin priorisoimaan töitä ja kehitetään myös itsensä johtamista mm. kehityskeskusteiluihin ja koulutuksiin tukeutuen.
Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus!	6A Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa	- Kehitetään etätöökulttuuria - Osallistetaan työntekijöitä laajasti kehittämistyöhön. - Ymmärryksen lisääminen työntekijöiden vastuusta omasta työstään sekä työyhteisön hyvinvoinnista. Liikuntapalvelujen organisaatiota uudistettiin vuonna 2019. Tällä muutoksella pyritään hyödyntämään henkilöstön osaamista ja voimavaroja nykyistä paremmin.
Parempi johtaminen	9B Työpaikan tiedonkulun varmistaminen	- Pidetään säännöllisesti työpaikkakokouksia. - Tiedonkulku varmistetaan viestimällä kahdensuuntaisesti palvelualueen johtoryhmässä, laajennetussa johtoryhmässä, osastopalaverissa ja henkilökuntapäivillä.
Lisätietoja: Seuranta tilinpäätösvaiheessa.		

4.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat tavoitteet

Kunta 10- mittarit	TOT 2018	TA 2020	TOT 2020	TA 2021
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä, %)	74,2	80	68,4 %	80 (Ei toteumaa)
Kehityskeskusteluja hyödyllisinä pitävät (kyllä, %)	43,8	60	21,1 %	60 (Ei toteumaa)
Työilmapiiri (1 – 5)	3,21	3,5	3,48	3,5 (Ei toteumaa)

5 Tunnusluvut

5.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2019	TOT 2020	TA 2021	TOT 5/2021	Ennuste 2021	Seuranta- väli
Liikunnallisen elämäntavan yksikön käyntikerrat yht.	V	161 785	90 435	155 653	21 429	55 100	2 krt/v
Lapset/nuoret (ei sisällä Liikkuva koulu -ryhmiä)	V	117 711	30 670	62 828	5 174	25 000	2 krt/v
Työikäiset	V	14 520	10 854	13 300	411	3 500	2 krt/v
Ikääntyneet	V	13 839	8 657	10 450	418	4 000	2 krt/v
Soveltava liikunta	V	6 389	2 798	6 175	881	2 000	2 krt/v
Maahanmuuttajat	V	9 186	8 033	6 650	0	3 000	2 krt/v
Muut (sis. liikuntaneuvonnan v. 2019 alkaen)	V	140	1 734	650	2 121	5 000	2 krt/v
Liikkuva koulu ryhmien määrä		377	143	130	118	125	2 krt/v
Liikkuva koulu harrastajien KA kävijämäärä /vko		3 200	1 260	1 600	629	900	2 krt/v
Avustukset per asukas	T/T	7,45 €	7,57 €	7,41 €	-	7,41 €	1 krt/v
Uimalaitosten kävijämäärät	V	825 682	535 002	760 000	76 800	500 000	1 krt/kk
Palloiluhallit ja isot liikuntasalit varausaste	K/T	72 %	70%	80 %	43 %	60 %	2 krt/v
Pienet ja keskikokoiset liikuntasalit varausaste	K/T	68 %	57%	70 %	36 %	50 %	2 krt/v
Täysimittaiset keinonurmikentät käyttöaste (1.4.-31.10.)	K/T	47 %	40%	60 %	38 %	40 %	2 krt/v
(Muut) pallokentät käyttöaste (1.5.-31.10.)	K/T	29 %	8%	15 %	5 %	10 %	2 krt/v
Jäähallien (Varissuo, Impivaara) varausaste	K/T	62 %	73%	70 %	59 %	70 %	2 krt/v
Lasten ja nuorten osuus tilavarauksista		57 %	58%	60 %	61,26 %	60 %	2 krt/v

Liikuntapalveluiden nettomenot/asukas	T/T	105,81 €	109,48 €	110,76 €	43,33 €	110,76 €	1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA - Liikuntahallit	L/V	-	Ei toteutettu	3,9			1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA - Kuntosalit	L/V	-	Ei toteutettu	3,9			1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA - Uimahallit	L/V	-	Ei toteutettu	4,0			1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA – Koulujen salit	L/V	-	Ei toteutettu	3,9			1 krt/v

Koronaviruspandemian aiheuttamien poikkeusolojen vuoksi liikuntapaikat olivat yleisöltä suljettuina 10.5.2021 asti.

Varattujen vuorojen käyttöä oli rajoitettu niin, että pääasiallisesti vain lapset ja nuoret saivat harjoitella keväällä aikuisten kilpa- ja huippu-urheilun lisäksi.

Liikuntapalvelujen aikuisten ohjattu toiminta oli tauolla koko kevään. Lapsille ja nuorille järjestettiin supistettua toimintaa.

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi

L/V=Laatu/vaikutavuus

S/P=Saatavuus/peittävyys

T/T=Tuottavuus/taloudellisuus